

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
QUẬN SƠN TRÀ
THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 04/2021/QĐST-DS

Sơn Trà, ngày 05 tháng 02 năm 2021

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**
Về việc “Yêu cầu tuyên bố một người
có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN SƠN TRÀ – TP. ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Ông Ngô Đức Tài

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Lành, Thư ký TAND quận Sơn Trà.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Sơn Trà, thành phố Đà Nẵng tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Hương Thu, Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 02 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Sơn Trà, thành phố Đà Nẵng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2021/TLST-DS ngày 04/01/2021 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2021/QĐST-DS ngày 29/01/2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu:* Bà **Phạm Thị B, sinh năm 1958; Địa chỉ: Số 15, đường P, phường M, quận S, thành phố Đ. (Có mặt)

Người bị yêu cầu:* Ông **Phan Văn C, sinh năm 1961; Địa chỉ: Số 15, đường P, phường M, quận S, thành phố Đ.

**Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông **Phan Phước H**, sinh năm 1986; Địa chỉ: Số 15, đường P, phường M, quận S, thành phố Đ. (Có mặt)

2. Ông **Phan Phước L**, sinh năm 1991; Địa chỉ: Số 15, đường P, phường M, quận S, thành phố Đ. (Có mặt)

3. Bà **Phan Thị L**, sinh năm 1993; Địa chỉ: Số 15, đường P, phường M, quận S, thành phố Đ. (Có mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

**Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai và tại phiên họp, người yêu cầu bà Phạm Thị B trình bày:*

Tôi và ông Phan Văn C kết hôn vào năm 2001 có với nhau 03 người con gồm: Phan Phước H, Phan Phước L, Phan Thị L. Còn cha mẹ ông Phan Văn C là ông Phan Văn S và bà Trần Thị P đều đã chết. Năm 1979, ông C đi bộ đội đến năm 1980 thì xuất ngũ về đi biển được thời gian thì gặp tai nạn bị cụt cánh tay phải từ đó tinh thần cũng như thể chất bị suy yếu. Đến năm 2004 thì được Bệnh viện tâm thần Đà Nẵng chẩn đoán bị tâm thần phân liệt và nằm một chỗ từ đó cho đến nay. Gia đình vẫn thường xuyên đến Trung tâm y tế phường M, quận S, thành phố Đ nhận thuốc điều bệnh cho ông C. Tuy nhiên, hiện nay UBND quận S, thành phố Đ yêu cầu gia đình tôi phải có giấy xác nhận của Tòa án về việc tuyên bố chồng tôi là ông Phan Văn C mất năng lực hành vi dân sự thì mới làm sổ đỏ được. Do đó, tôi làm đơn yêu cầu Tòa án nhân dân quận Sơn Trà tuyên bố chồng tôi là ông Phan Văn C, sinh năm 1961 mất năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên, ngày 29/01/2021 và tại phiên họp hôm nay tôi đề nghị Tòa án tuyên bố chồng tôi là ông Phan Văn C có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định tôi Phạm Thị B làm người giám hộ, đại diện theo pháp luật cho ông Phan Văn C. Tôi sẽ đại diện cho ông C trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật.

**Tại bản tự khai và tại phiên họp, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Phan Phước H trình bày:*

Tôi là con của bà Phạm Thị B và ông Phan Văn C, vào năm 1979 cha tôi đi bộ đội đến năm 1980 thì xuất ngũ về đi biển được thời gian thì gặp tai nạn bị cụt cánh tay phải từ đó tinh thần cũng như thể chất bị suy yếu. Đến năm 2004 thì được Bệnh viện tâm thần Đà Nẵng chẩn đoán bị tâm thần phân liệt và nằm một chỗ từ đó cho đến nay. Gia đình tôi vẫn thường xuyên đến Trung tâm y tế phường M, quận S, thành phố Đ nhận thuốc điều bệnh cho cha tôi. Do gia đình tôi phải nộp thuế nhà đất còn nợ của Nhà nước nhưng tình trạng của cha tôi hiện nay bị bệnh tâm thần nên UBND quận S, thành phố Đ yêu cầu phải có giấy xác nhận của Tòa án mới làm sổ đỏ cho gia đình tôi. Vì vậy, mẹ tôi làm đơn đề nghị Tòa án nhân dân quận Sơn Trà cha tôi là ông Phan Văn C, sinh năm 1961 mất năng lực hành vi dân sự nhưng ngày 29/01/2021 và tại phiên họp hôm nay mẹ tôi đề nghị Tòa án tuyên bố cha tôi là ông Phan Văn C có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định mẹ tôi bà Phạm Thị B làm người giám hộ, đại diện theo pháp luật cho cha tôi ông Phan Văn C thì tôi thống nhất với lời trình bày của mẹ tôi bà Phạm Thị B về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố cha tôi ông Phan Văn C có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời cũng thống nhất cử mẹ tôi bà Phạm Thị B làm người giám hộ cho cha tôi ông Phan Văn C, mẹ tôi bà Phạm Thị B sẽ đại diện cho cha tôi ông Phan Văn C trong các giao dịch dân sự cần thiết theo quy định pháp luật.

**Ý kiến của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Phan Phước L, bà Phan Thị L: Thống nhất với lời trình bày của bà Phạm Thị B và ông Phan Phước H về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phan Văn C có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời cũng thống nhất cử bà Phạm Thị B làm người giám hộ cho ông Phan Văn C, bà Phạm Thị B sẽ đại diện cho ông Phan Văn C trong các giao dịch dân sự cần thiết theo quy định pháp luật.*

**Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Sơn Trà, thành phố Đà Nẵng phát biểu ý kiến:*

- Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Tòa án đã thực hiện đúng các quy định pháp luật về thủ tục giải quyết việc dân sự theo quy định từ Điều 361 đến Điều 369 Bộ luật Tố tụng dân sự cũng như thực hiện thu thập chứng cứ đảm bảo đúng quy định của pháp luật.

- Về nội dung: Sau khi đánh giá, phân tích nội dung việc dân sự, đại diện Viện kiểm sát đã đi đến kết luận và đề nghị Tòa án nhân dân quận Sơn Trà: Căn cứ Điều 23 Bộ luật Dân sự; Điều 376 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị B và tuyên bố ông Phan Văn C, sinh năm 1961; Địa chỉ: Số 15, đường P, phường M, quận S, thành phố Đ có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời, căn cứ khoản 1 Điều 53; Điều 46, 47, 48, 49, 58, 59 và 136 Bộ luật Dân sự; Điều 376 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự cử bà Phạm Thị B làm người giám hộ, đại diện theo pháp luật cho ông Phan Văn C trong mọi giao dịch dân sự. Bà Phạm Thị B thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 Bộ luật Dân sự và thực hiện quản lý tài sản của người được giám hộ theo quy định tại Điều 59 Bộ luật Dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Sơn Trà, thành phố Đà Nẵng nhận định:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết và quan hệ pháp luật: Bà Phạm Thị B có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phan Văn C, sinh năm 1961 mất năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên, ngày 29/01/2021 và tại phiên họp bà Phạm Thị B thay đổi yêu cầu và đề nghị Tòa án tuyên bố ông Phan Văn C, sinh năm 1961 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Phạm Thị B làm người giám hộ, đại diện theo pháp luật cho ông Phan Văn C. Đây là việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Sơn Trà, thành phố Đà Nẵng.

[2]. Xét yêu cầu của bà Phạm Thị B thì thấy:

- Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 126/KLGD ngày 26/01/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với trường hợp ông Phan Văn C, sinh năm 1961 thì tại thời điểm hiện tại kết luận về y học: Tâm thần phân liệt thể không biệt định, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.32); Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

- Kết luận giám định pháp y tâm thần của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung thấy phù hợp với lời trình bày của bà Phạm Thị B, ông Phan Phước H, ông Phan Phước L, bà Phan Thị L và tình trạng hiện tại của ông Phan Văn C. Do đó, yêu cầu của bà Phạm Thị B là có căn cứ theo quy định tại Điều 23 của Bộ luật Dân sự nên chấp nhận.

- Về việc chỉ định người giám hộ: Cha mẹ ông Phan Văn C là ông Phan Văn Sen và bà Trần Thị Phê đều đã chết. Ông Phan Văn C có vợ là bà Phạm Thị B là người trực tiếp chăm sóc cho ông Chứng từ khi ông Chứng bị bệnh cho đến nay và các con là ông Phan Phước H, ông Phan Phước L và bà Phan Thị L thống nhất chỉ định bà Phạm Thị B làm người giám hộ cho ông Phan Văn C. Xét thấy bà Phạm Thị B có đầy đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định tại Điều 46, 47, 48, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 136 Bộ luật Dân sự nên chấp nhận.

[3]. Xét đề nghị của Kiểm sát viên tại phiên họp là phù hợp với nhận định của Tòa án nhân dân quận Sơn Trà nên chấp nhận.

[4]. Về chi phí cho việc giám định pháp y tâm thần đối với ông Phan Văn C thì bà Phạm Thị B đã thực hiện xong.

[5]. Về lệ phí Tòa án: Theo quy định tại Điều 2 Luật người cao tuổi thì bà Phạm Thị B, sinh năm 1958 thuộc người cao tuổi và gia đình thuộc hộ nghèo. Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp và quản lý sử dụng án phí và lệ phí Tòa án thì bà Phạm Thị B thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; Điểm a khoản 2 Điều 35; Điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 370, 371, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ Điều 23, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 136 Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp và quản lý sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Chấp nhận yêu cầu Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Phạm Thị B.

1. Tuyên bố: Ông **Phan Văn C**, sinh năm 1961; Địa chỉ: Số 15, đường P, phường M, quận S, thành phố Đ có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Phạm Thị B là người giám hộ của ông Phan Văn C. Bà B thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại điều 57, 58 Bộ luật Dân sự và thực hiện quản lý tài sản của người được giám hộ theo quy định tại điều 59 Bộ luật Dân sự.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị B được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án.

3. Về chi phí cho việc giám định pháp y tâm thần đối với ông Phan Văn C thì bà Phạm Thị B đã thực hiện xong.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- VKSND quận Sơn Trà;
- Chi cục THADS quận Sơn Trà;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN

Ngô Đức Tài